

Keramikkonst kandidat
Examensrapport 2013
Eva Fluur Jonson

Allt har förändrats men ändå ingenting

Abstract

Everything has changed, yet everything is the same

Usually, there is no reason for people to think about death or illness, although it is a highly natural part of life. Most people live in health without major problems. When something does happen, people assume it will be at the end of their life and then it will be a natural part of growing old. Yet some will get the notice or the feeling that something is not the way it should be, it can be something they can live with or they may have to face death.

The work concerns the body's fragility and feelings about human vulnerability. Different feelings take place in this work, hopelessness, reflection, safety and powerlessness. The objects are made of porcelain and stoneware. They are sculptured by hand and cut with a knife.

Keywords:

Ceramic art, porcelain, sculptures, stoneware, medicine, anxiety, loneliness, illness, figurines

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Bakgrund.....	2
Syfte, mål, problemformulering.....	4
Metod.....	5
Ett hopplöst tillstånd.....	6
Jag var en gång som du.....	10
Tryggheten i mammas famn.....	14
Överväldigad.....	17
Allt löses med ett piller	21
Tekniska problem och lösningar.....	23
Färg i arbetet.....	28
Resultat.....	30
Diskussion och slutsats.....	44
Referenser.....	46

Inledning

Oftast finns det ingen anledning för människor att fundera över döden eller sjukdom även om det är en ytterst naturlig del av livet. De flesta lever utan större problem med hälsa. När personer ändå drabbas så antar många att det är när åldern är kommen och att det då är en naturlig del av att bli gammal. Vissa ställs ändå inför beskedet eller känslan av att något inte står rätt till, ibland är det något de kan leva med och andra ställs inför mötet med döden.

“Allt har förändrats men ändå ingenting” är ett arbete om människors fysiska svaghet och hjälplöshet inför sjukdom och död. I arbetet har jag skulpterat porslinsfigurer i olika situationer. Skulpturerna ska på olika sätt spegla min uppfattade maktlöshet inför sjukdom och livets bräcklighet.

Arbetet har gått ut på att försöka förmedla denna känsla för betraktaren. Olika känslor som uppgivenhet, rädsla, trötthet, trygghet och sårbarhet har jag tänkt på i arbetet med skulpturerna.

Bakgrund

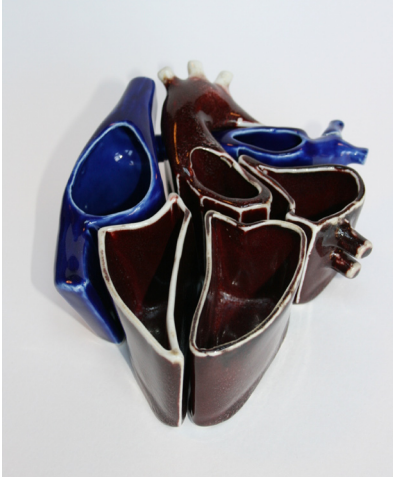
Kroppen har alltid fascinerat mig. Vi är helt beroende av att kroppen fungerar som den ska och när den inte gör det ställs vi inför en situation som vi inte har någon kontroll över. Att arbeta kring känslan av att stå inför en avgrund är intressant. De känslor som vi har kring att inte ha kontroll över livet, rädslan för döden, eller att livet drastiskt ska förändrats är väldigt starka och finns hos de flesta människor. När något händer har vi sjukvården som tar hand om oss. I kontakt med sjukvården är man som patient alltid i underläge vilket kan förstärka de känslor som redan finns kring situationen.

Sjukdom och utsatthet har varit flera andra skapares inspirationskälla. I detta arbete har jag försökt att tänka ur mitt perspektiv, arbeta med personliga erfarenheter och diskutera ämnet med andra.

Flera av mina tidigare arbeten har på olika sätt handlat om ensamhet och utsatthet. Jag har under lång tid varit intresserad av sjukdom, kroppens system och funktioner. Medicinhistoria har också intresserat mig och min vilja att arbeta med frågor som rör detta har funnits från början av min utbildning.

När examensarbetet inleddes var jag ganska inriktad på att fortsätta med delar av medicin som har inspirerat mig förut dvs, organ och vårdinstrument till exempel. Under hösten och våren hade dock skulpturer föreställande människor fyllt mina tankar och det var svårt att släppa det. Jag hade också blivit mycket inspirerad av att bygga större skulpturer. I detta arbete kändes det som att objekten skulle bli starkare av att bli lite större

När arbetet med skulpturerna drog igång började jag skriva en arbetsdagbok med tankar och funderingar kring ämnet. Detta var en stor del av efterforskningen och jag ser arbetet som delvis självbiografiskt.

Hjärta i delar, porslin och glasyr, 25 cm

Hjärta i delar är ett arbete jag gjorde under min tid på Capellagården. Det var året innan jag började på HDK som jag inledde arbetet med organ och då främst hjärtan. Från början arbetade jag främst med ämnet för att kroppen är estetiskt intressant men efter hand har intresset utvecklats mot ett mer medicinskt och socialt intresse.

Porslin, 50 cm

Under kursen med eget projekt, höstterminen 2012, var min plan att påbörja ett arbete som jag kunde fortsätta med under examensarbetet. Projektet skulle fokusera på kroppen och kroppens funktioner men ur ett personligt perspektiv. Jag kom inte så långt i arbetet, men jag hann göra lite grundundersökningar som jag har haft nytta av under examensarbetet. Istället för de idéer jag funderade på då, valde jag att gå vidare med stora skulpturer som snarare fick uttrycka känslan av sjukdom än sjukdomen i sig.

Syfte, mål, problemformulering

Hur kan jag gestalta kroppens bräcklighet utan att gå för nära anatomin och medicin?

Hur kan jag beskriva utsattheten och rädslan inför sjukdom utan att göra det banalt?

Hur kan jag beskriva utsattheten och rädslan inför sjukdomen utan att lämna ut mig själv för mycket?

Farhågorna jag hade från början om att gå för nära anatomin visade sig när arbetet väl kom igång inte bli ett så stort problem, då arbetet kom att innehålla mest mänskligt föreställande skulpturer. Arbeten som berör känsliga ämnen kan bli banala och avvägningar måste göras så det inte berättas för mycket för personer som ser verket.

Även om jag ser skulpturerna som delvis självbiografiska samt att många skulpturer som jag gör har en tendens till att bli likt självporträtt, så känns det viktigt att arbetet inte blir självutlämnande. Målet med arbetet är att andra kan känna av vad jag försöker uttrycka.

Metod

Från början var jag intresserad av att göra större skulpturer och jag var helt säker på att jag ville skapa i porslin. Porslin har under lång tid varit min absoluta favoritlera. När porslin bränns kan ytan bli näst intill marmorlik och materialets historiska betydelse kan troligtvis förklara min känsla av att porslin är något äkta och exklusivt. Många keramiska saker är idag gjorda i porslin, men stora skulpturer brukar sällan vara det.

Porslin är inte den lättaste leran att arbeta med, den får inte torka ojämt, vara för blöt och om något går sönder så är det nästan omöjligt att laga det så att det inte syns efter bränning. Ändå så ger jag mig in i arbetet huvudstupa, det var aldrig någon fråga om att arbeta i någon annan lera, porslin är jag och den är det bästa sättet för mig att uttrycka vad jag vill uttrycka. Men så har inte detta arbete varit det lättaste heller hela tiden.

Under tiden jag arbetade skrev jag arbetsdagbok och tankar kring mitt ämne. Jag försökte fundera ut svar på de frågor jag hade genom att tänka mig in i situationer och tänka på egna upplevelser. Jag diskuterade ämnet med personer som hade relevanta erfarenheter.

Den första skulpturen påbörjades omgående så att jag skulle hinna med torktid och bränningar. Det fanns inga planer på hur många skulpturer som skulle göras utan jag valde att ta tiden och idéerna som de kom. Den första skulpturen blev klar i början av mars och torkade i fyra veckor. Under tiden byggde jag den andra skulpturen. Efter att dessa två skulpturer var klara funderade jag över materialåtgång och bestämde mig för att göra eget porslin istället, då det är betydligt mer ekonomiskt. Dessutom valde jag att göra pappersporslin för att minska risken för sprickor.

Efter erfarenheter från höstterminens parafraskurs, då jag gjorde två större skulpturer i porslin, funderade jag över hur ögonen på skulpturerna skulle göras. Den första planen var att måla ögonen med överglasyrfärg och sedan bränna skulpturerna en andra gång, sen funderade jag över att måla dem med engobe. Efter mycket eftertanke bestämde jag mig för att måla ögonen med oljefärg istället. Dels för att det är ett sätt där man har kontroll över utseendet under hela tiden och dels för att minimera riskerna för att skulpturerna skulle skadas. Att arbeta så stort som jag har gjort har varit tungt och krävande på ett fysiskt sätt. Det har varit svårt att flytta dem och att komma åt på alla ställen. Skulpturerna har dessutom varit i vägen när de har stått och torkat vilket har gjort så att risken för att de skadas är stor om man inte var ytterst försiktig.

Under hela projektet har jag fortsatt att skriva. Ämnet känns som oändligt och jag fortsätter gärna att arbeta med det.

Ett hopplöst tillstånd

Det är svårt att ta in allt på en gång. Inte förrän efter att tid har passerat sjunker det in, det kommer aldrig gå över. Det kommer alltid vara så här.

Och det finns inget du kan göra.

De flesta delarna är drejade och sedan ihopsatta, alternativt kavlade eller ringlade och sedan ihopsatta. När skulpturen satts ihop läggs ytterligare porslin på. Under tiden var det viktigt att försöka hålla skulpturen någorlunda jämntorr, när leran är läderhård skar jag ut önskade former med mattkniv.

Den första skulpturen under konstruktion. För att minska riskerna för sprickor vid förflyttning byggdes den på en ugnsplatta så att den kunde sättas direkt i ugnen utan att själva skulpturen flyttades. Skulpturen blev efter bränning 15-20 cm kortare än innan.

Jag valde tidigt att inte göra skulpturen naken, men inte heller helt påklädd. Om skulpturen är helt naken så blir nakenheten något i sig att diskutera. Jag tänker mig att personen i fråga har tagit av sig kläderna och satt sig rakt ner på golvet. Eller kanske är det direkt efter att hon har stigit upp ur sängen. I vilket fall så har det inte spelat någon roll för henne att ta på sig kläder.

Jag var en gång som du

Jag står bakom dig, jag finns inuti dig, jag var en gång det du är nu. Jag är en reflektion av dig och du är en bild av vad jag tycker mig vara.

Så här såg skulpturen ut från början innan jag skar i den. På dessa bilder ser man tydligt hur den är drejad och ihopsatt. Skulpturen var från början 130 cm lång, precis så lång att den inte fick plats i skolans största ugn. Jag valde därför att skära den itu vid tröjkanten.

För att kunna bränna skulpturen skar jag den i två. Skulpturen har många ömtåliga delar och att ha den stående vid arbetsplatsen var riskabelt. Det gick dock ganska bra och den brändes så som den ser ut på bilden, i två delar. För att kunna skära i ordning den på både bak- och framsida var benen tvungna att stå upp. För att säkra benen band jag upp dem med tygremsor så att risken för att den skulle välta var så liten som möjligt. Då kanten mellan över och underkroppen är välvd brändes överkroppen på en liten avsats formad efter benens kant, denna kant syns ovanpå benen på bilden till höger .

Eftersom skulpturen var bränd i två delar måste den också sättas ihop igen. När benen skulle läggas ned efter att ha stått för att torka gick bägge fötterna av, den ena hade troligtvis spruckit under torkningstiden och den andra hade fastnat i plattan som benen stod på. Vid bränningen låg benen i ugnen och fötterna hölls uppe med hjälp av tegelstenar. Efter bränningen sattes överkropp, ben och fötter ihop med superepoxylim.

Överkroppen brändes två gånger, den första gången kom inte ugnen upp i tillräckligt hög temperatur. Skulpturen hade sintrat men det var olika vita nyanser på över- och underkroppen.

Under den första bränningen ramlade det vänstra bröstet av, troligtvis på grund av en luftficka bakom det. I den andra bränningen sattes bröstet fast med glasyr, orginaltanken var att sedan spackla över ojämnheten så att det inte syntes att det hade gått sönder från början. Dock tyckte jag när skulpturen var ihopsatt att sprickan kring bröstet blev effektivt så jag lät det vara som det var.

Eftersom skulpturen gjordes i två delar så var jag rädd att den skulle ha svårt att stå när jag satte ihop den. Det var dock inte några problem men skulpturen kan stagas upp för att motverka att den välter.

Tryggheten i mammas famn

Även fast jag är stor känner jag mig liten, även fast jag borde klara mig själv behöver jag någonstans där jag bara kan vara. I mammas famn är jag alltid liten.

Skulpturen är precis som de andra två skulpturerna drejade och ihopsatta. Den stora skillnaden är att denna är gjord av egengjort pappersporlin.

Överväldigad

Min kropp är bara vad den är. Medicinerna jag stoppar i mig är större än vad jag är. Utslagen ligger jag på golvet, oförmögen att resa mig, överväldigad av vad som omger mig.

Pillerburkar i stengods med porslinsengobe och gul porslinsengobe. På vissa av burkarna har jag tryckt texter om biverkningar från läkemedel.

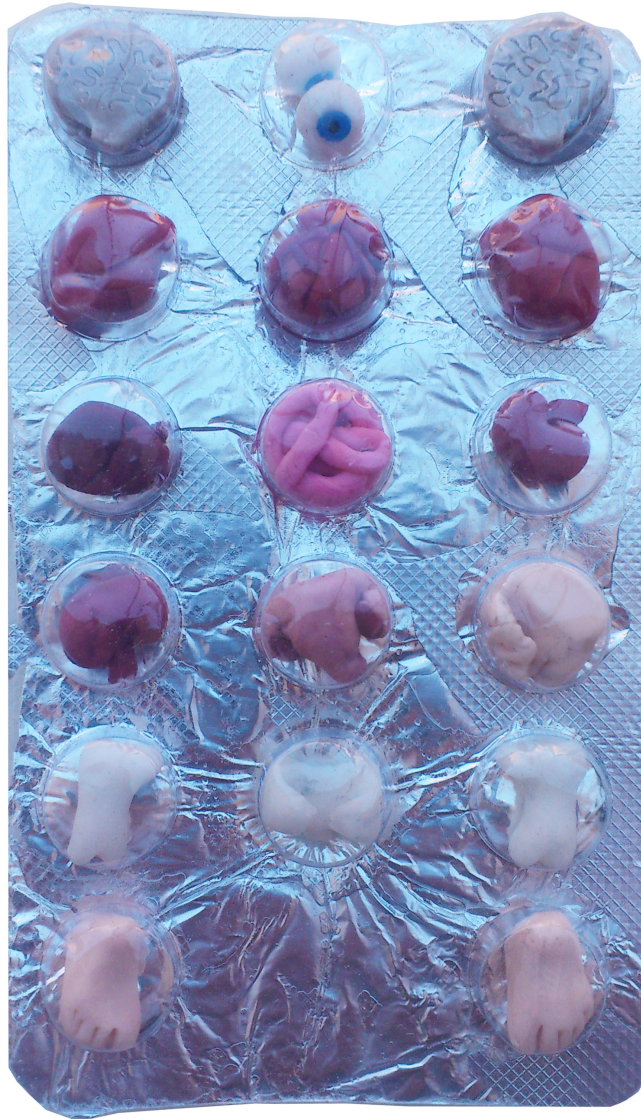
Stengods, porslin, porslinsengobe och papperstryck
11 cm hög, 6 cm bred

Många mediciner har långa listor med biverkningar som man som användare kan drabbas av:

“Sällsynta (förekommer hos färre än 1 av 1000 användare): Kräkningar, hjärtpåverkan, hämning av blodproduktionen, blodbildsförändringar, svullnad av hud och slemhinnor, kramp i luftrören, nedsatt nerv- eller muskelfunktion, nedsatt hörsel, onormalt färgseende, förvirring, kramper, psykos, epilepsi, leverpåverkan. Blåsor och ljuskänslig hud, nässelfeber, hud- och slemhinneförändringar (ibland allvarliga), allvarlig utbredd hudskada (hudavlossning), förvärrande av porfyri.”

Allt löses med ett piller

cernitlera, 12 *7 cm

Jag har länge sparat pillerförpackningar och andra vårdtillbehör. Jag fick en idé om att göra egna piller och stoppa i dem i förpackningarna. Efter att ha gjort små organ i cernitlera gjorde jag porslinsfigurer, personer, möss, organ och döskallar. Dessa målas med överglasfärg och stoppas in i pillerförpackningar.

Medicin både testas och görs på djur, till exempel möss, därför passar möss i pillerform.

Tänk om medicin fungerade så att vad som finns i paketet ger dig precis det du behöver. Har någon fel på ett organ så behöver personen inte vänta i organtransplantationskö eller få mycket hjälp av sjukvården. Allt löses med ett piller!

Tekniska problem och lösningar

Då skulpturerna var stora brändes de ytterst långsamt och försiktigt. En del skulpturer var inte heller helt torra när de brändes. Därför var bränningarna enligt följande:

20 timmar torktid 50 °c
10 timmar upp till 300 °c
5 timmar upp till 600 °c
Fritt upp till 1250 °c
Fritt ned till 700 °c
10 timmar ned till 200 °c

Total bränningstid var alltså ca två dygn per skulptur.

För att minska kostnaderna och för att få en mer hållbar lera, gjorde jag porslinslera med pappersfibrer i. Med pappersporslinslera kan risken för sprickor minska.

Totalt gjorde jag 100 kg lera och ca 2/3 användes till den tredje skulpturen "Tryggheten i mammas famn".

Porslinsrecept 80 kg porslin:

55 % kaolin
25 % Fältspat
15% Kvarts
5 % Bentonit
1 m² Pappersark

Ett stort problem under arbetet var alla sprickor som uppstod. Det var inte oväntat att skulpturen skulle spricka eftersom jag valde att arbeta i porslin. När delarna av skulpturen sätts ihop måste de vara läderhårda vilket gör att det lätt spricker i fogarna.

Att motarbeta sprickor har varit ett konstant arbete. Efter den första skulpturen märkte jag dock att det är lättare att vänta tills leran har torkat och det är dags att bränna skulpturen. När en spricka har börjat uppstå är det nästan omöjligt att stoppa den.

Vissa delar av skulpturerna är väldigt tjocka och det blir då också svårare att veta om delarna är torra, speciellt när jag har tvingat dem att torka snabbt genom att sätta skulpturerna på torkprogram i ugnen. Bakdelen på en av skulpturerna sprack väldigt mycket i ugnen, men det gick ganska bra att laga den med superepoxylim och spackel.

Sprickan som går över ryggen på bilden ovan är en torkspricka och var en av sprickorna som var riktigt svår att motarbeta. För att minska risken för sprickor gjorde jag pappersporcelain. Jag upplevde dock inte att problemen minskade i och med pappersfibrerna. När jag skar i skulpturen fastnade mycket pappersfibrer på kniven och det blev ränder i snitten som inte uppstod med porcelinet som var färdigblandat.

När lera läggs på kan det fångas luft mot den drejade grunden. Det är troligtvis det som har hänt med bröstet på den andra skulpturen. Jag var rädd för att det skulle vara problem med luftfickor på fler ställen, men det verkar som att det är det enda stället där en sådan har funnits.

Det har vilat en förbannelse över skulpturens vänstra bröst. Alla de stora skulpturerna har fått sprickor mer eller mindre liknande den på bilden. Det är dock bara på den stående som jag har valt att behålla sprickan.

Skulpturen kan stå av sig själv men det känns riskabelt att låta den stå under en längre tid. Därför har jag gjort hål under fötterna där jag har planerat sätta in stöd från en platta. Skulpturen i sig ser bättre ut utan platta, enligt mig, men samtidigt är det ett måste att staga upp dem.

Även denna skulptur var jag tvungen att dela för att det skulle vara tekniskt möjligt att bränna den. Även om skulpturen inte var större än HDKs största ugn så var skulpturens form ett problem vid bränning. Jag bestämde mig för att det var minst risk för att skulpturen skulle deformeras i ugnen om jag delade benen, dessutom syns inte skarvarna lika mycket om jag delar benen precis där barnet sitter. I hålen där benen satt fästes också mer lera för att inte riskera att hålen skulle deformeras. Eftersom benen sattes dit efter bränning var det viktigt att skulpturen inte förändrades för mycket under bränningen.

Vid höga temperaturer, 1270 c° i detta fall, rör porslin på sig och detta hade jag räknat med. Jag hade dock inte räknat med skulpturen skulle röra så mycket på sig som den gjorde. Vid skulptering var mammans arm mot barnets rygg och barnets huvud vilade i mammans armveck. Mammans hand vilade kring barnets axel. När skulpturen var bränd hade mammans arm flyttat sig ungefär en decimeter från barnet. Kvar på barnets axel finns lera som jag använde för att fästa handen med.

Hur det såg ut från början kan ses på bilden på sidan 14.

Färg i arbetet

För att bestämma hur ögonen bäst skulle målas gjorde jag först engobeprover. Även om proverna hade olika procent kobolt blev färgerna väldigt lika, och väldigt mörka.

Efter de blå proverna gjorde jag prov med engobe gjord på endast svart lera, utan några oxider. Det blev inte speciellt svart och leran måste troligtvis vara tjockare lagd för att ge färg mot det mer svarta hållet. För helsvart engobe behövs också andra oxider.

En tanke var att göra irisarna med engobe. Engobe flyter inte ut som glasyr eller som färgkropp på obränd glasyr kan göra. En annan plan var att måla ögonen med överglasryfärg så att ögonen kunde få utseendet som porslinsfigurer brukar ha. Risken med detta var att det behövdes en extra bränning och eftersom skulpturererna var så stora innebär det en extra risk för sprickor och rörelse. Därför bestämde jag mig istället för att måla ögonen med oljefärg. Det har jag gjort på tidigare skulpturer och jag blev nöjd med resultatet. Ett ytterligare problem med fler bränningar var att det fanns begränsad tillgång till de stora ugnarna.

Då alla engobeprover när jag målade irisar blev väldigt mörka kändes det som en bra idé att använda ett medium som jag har kontroll över.

Ytterligare en skulptur med färg på är en del av pillerburkarna. På delar av dessa har jag valt att använda gul färgkropp och porslinsengobe.

Närbild av mammans ögon.

Närbild av den ståendes ögon.

Närbild av den sittandes ögon.

Resultat

Bilden är ifrån examensopponeringen när professor Mia E Göransson lämnar över examensblomma. På bilden är också studierektor David Carlsson. Mitt intryck från examensopponeringen är att det gick bra.

Skulpturerna visades direkt på golvet. Tanken var att det skulle vara mycket plats kring skulpturerna så att de kan ta den plats de behöver. Det är viktigt att det är tomt runt omkring och att skulpturerna inte blir upphöjda på ett podium eller liknande. Uppställningen av arbetet ska vara enkelt och direkt.

Ett hopplöst tillstånd
Porslin och oljefärg
59 cm hög, 65 cm bred, 44 cm djup

Jag var en gång som du
Porslin, oljefärg
117 cm hög, 35 cm bred, 32 cm djup

Tryggheten i mammas famn
Porlän och oljefärg
85 cm hög, 62 cm bred, 61 cm djup

Överväldigad

Porcelain, stoneware, porcelain slip and oil paint.

Lying sculpture: 11 cm high, 50 cm wide, 16 cm deep

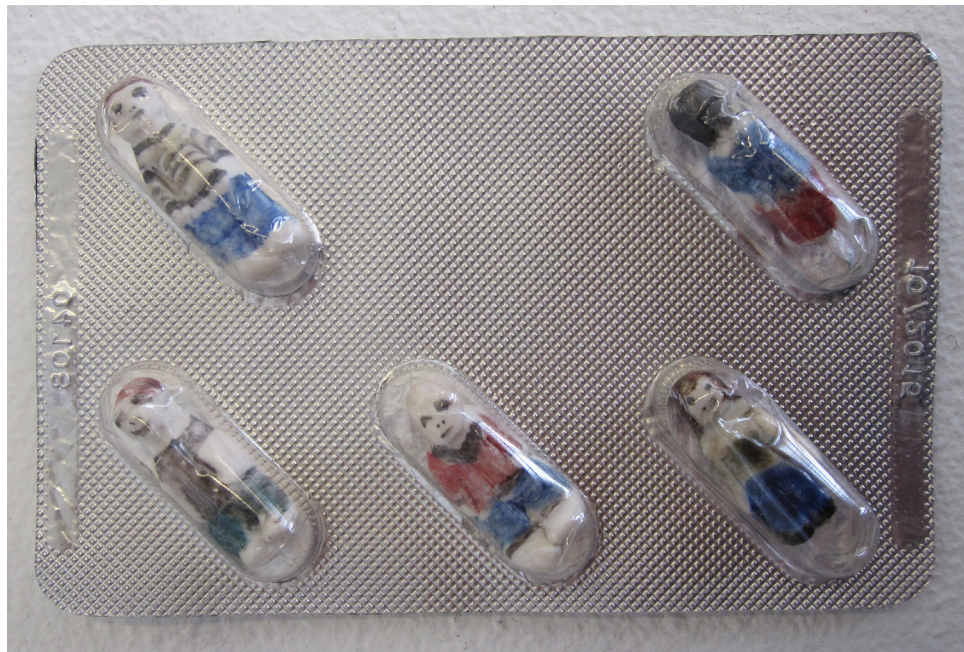
Jars: 6 - 11 cm high

Sällsynt (ca 1 patient av 1000): Dömsyn.
Blåskörningsrubbingar. Titillörändring.
Olika psykiska biverkningar såsom förvirring, hallucinationer eller känsla av
upprymdhet eller lustkänsla. Förändrad upptagningsförmåga. Sömn-
rubbingar, mardrömmar. Allergiska reaktioner och anafylaktisk chock
(mycket kraftig allergisk reaktion som kan ge svårighet att andas och sväl-
nad i munhåla och svalge. Krampanfall. Muskelsvaghet. Högt blodtryck.
Långsam njärtypen.

Piller, porslin
ca 1 cm

Diskussion och slutsats

Mitt arbete resulterade i flera, enligt mig, bra skulpturer. Jag känner att mitt mål uppnåddes och att skulpturerna utstrålar det som de var menade att visa. Arbetet har varit hårt delvis för att storleken på skulpturerna har gjort så att det varit många tunga lyft och liknande, men också för att arbetet har krävt ett sökande som gjort mig väldigt fast i mina tankar.

När arbetet började hade jag inte mer än ett tema att arbeta kring, inga idéer om hur jag skulle gå till väga fanns ännu. Dock var jag intresserad av att göra stora skulpturer och jag visste därför av tidigare erfarenhet att jag var tvungen att börja snabbt. Under tidens gång har jag varit otroligt nervös över att skulpturerna som jag har lagt ned så mycket tid på skulle förstöras i ugnen, men alla klarade sig vilket var skönt. Även om det behövdes en del spackling som följd av sprickor så är alla skulpturer starka var och en för sig.

Under opponeringen och i samtal kring skulpturerna var mitt intryck att andra kände de känslor som skulpturerna skulle förmedla. Under min process har jag försökt att vara så rak mot mig själv som möjligt, försökt att överväga de tips och den kritik jag har fått och tänka efter om det verkligen är vad jag vill. Det kan vara lätt att lyssna på andra som diskuterar ens arbete och ibland kan det vara svårt att veta vad som verkligen är ens egna idéer. Examensarbetet är en viktig del av mitt fortsatta konstnärsliv och jag vill att jag verkligen ska känna att det är mitt arbete. Vilket jag gör.

Under 2012 började jag att arbeta mer och mer med människoliknande skulpturer vilket utvecklades och fortsattes med under vårterminen 2013. Tidigare har jag arbetat med trä, och täljning är ett effektivt och rogivande sätt att arbeta för mig. Att arbeta i trä är att arbeta på ett helt annat sätt än i keramiska material, det går inte att sätta dit bitar lika lätt och trä är betydligt hårdare och mer oformbart. Lera har olika stadier perfekta för olika tekniker. När skulpturerna påbörjades var leran mjuk och formbar, då drejade jag i den. Då leran var lite hårdare och seg, satte jag ihop delar, lade på fler lager och utökade formerna. När skulpturen var läderhård började jag skära i den. Men lera torkar och kan bli mycket svår att arbeta i, därför var det viktigt att hålla vissa delar av skulpturen i plast så den inte torkade när jag arbetade med andra delar. Skulpturerna var för stora för att göra klara på en gång.

Efter allt arbete fick skulpturerna stå och torka mellan två- och fyra veckor. Även fast de fick torka under en så lång tid fanns det ingen garanti för att de verkligen var torra. Därför sattes torkprogram innan bränning. Det visade sig vara rätt beslut i flera fall, även om skulpturen "Tryggheten i mammas famn" sprack på grund av fukt där leran var som tjockast.

Jag har fått höra att jag arbetar på ett otraditionellt sätt med leran. Porslin ses ofta som något skirt och lätt. Att arbeta med så stora och tunga former som jag har gjort är inte traditionellt, men det är kul att hitta egna vägar till att gestalta tankevärlden.

Valet att inte arbeta med glasyr i större utsträckning var ett viktigt val för mig. Glasyr kan verkligen framhäva former och skulpturer men i detta fall var mitt mål att de skulle se råare ut, kalla och tomma. Med glasyr förs tankarna till porslinsfigurer så som vi är vana att se dem och ytan blir för glatt för att behandla mitt valda ämne. Däremot ska ögonen se levande ut, ögonen fick därför lite transparent glasyr.

Att veta var jag skulle dela skulpturerna som inte fick plats i ugnen var också svåra val. Den stående skulpturen förändrades något i ugnen och de olika delarna passade inte helt med varandra, det gick dock bra ändå med hjälp av lim och spackel. Skulpturen av mamman förändrades också, porslin är väldigt rörligt i högre temperaturer och det var något som jag kände till innan arbetet börjades och var således en risk som jag var villig att ta. Reslutaten blev bra och det var ändå möjligt att sätta ihop dem.

I början av projektet var jag inställd på att skulpturerna skulle vara betydligt mindre. När arbetet sedan kom igång insåg jag att jag var på väg mot stora skulpturer, och att det är så jag ville ha dem. Arbetet blev därför tyngre än väntat, men det var det värt.

Under opponeringen av arbetet uppstod diskussion om "Tryggheten i mammas famn" och att denna som delvis ska symbolera trygghet är skapad på samma sätt som de andra skulpturerna, som ska symbolisera till exempel uppgivenhet och rädsla. Andra har sagt att det är den skulpturen de känner mest för. Jag väljer att inte skriva mycket om hur skulpturen ska uppfattas eller för ingående om vad jag har tänkt när de skapades. Det känns viktigt att vara och en som ser skulpturerna har en möjlighet att få ett eget intryck.

Referenser/källförteckning

Hans Baldung Grien, Döden och jungfrun (1518-1520)

Richard Bergh, Flickan och döden (1888)

Le Petit Journal du 31 octobre 1911, Le choléra, Institut Pasteur

Hans Baldung, Die Lebensalter und der Tod (1540-1543)

Fredholm, Anders (2011). Glasyr. Kil: Anders Fredholm sid. 48

Starobinski, Jean (1965). Medicin. Stockholm: Wahlström & Widstrand

Karolinska institutets bibliotek (1991). Iconographia anatomica: äldre medicinska planschverk ur raritetskammaren, Karolinska institutets bibliotek. Stockholm: Kungl. bibl.

Cronqvist, Lena (2003). Lena Cronqvist. Stockholm: Wahlström & Widstrand

fass.se

1177.se